

EROUL MAREȘAL ALEXANDRU AVERESCU – DOCUMENTE INEDITE PRIVIND ÎNMORMÂNTAREA SA ÎN MAUSOLEUL DE LA MĂRĂȘTI

Maria Mihăilescu

Alexandru Averescu, mareșal al României, s-a născut de Ismail pe 9 martie 1859.

La vârsta de 22 de ani este absolvent al Școlii Divizionare de la Mănăstirea Dealu, iar cinci ani mai târziu, în anul 1886, îl găsim absolvent al Școlii de Război din Torino (Italia).

General de Brigadă în anul 1906, este numit un an mai târziu, de către regele Carol I, ministru de război, iar între anii 1911 - 1913, șef al Marelui Stat Major, Comandant al Corpului 1 Armată (1914) și al Armatei a 2 a (1916-1918).

După înfrângerile armatei române din campania din 1916 și după laborioasa operă de refacere a ei din primăvara anului 1917 cu ajutorul Misiunii franceze în frunte cu generalul Henri Berthelot, bătălia de la Mărăști din iulie 1917, condusă de generalul Alexandru Averescu, rămâne ca o dovadă a vitalității și eroismului armatei române.

În anul 1918, în calitate de prim-ministru, negociază cu Puterile Centrale, Pacea de la București.

Ministru de externe în 1919, prim ministru între 1920-1921, mareșalul Alexandru Averescu, a împărtășit ideea consensului forțelor politice interne în materie de politică externă, pronunțându-se pentru legături prioritare cu puterile Antantei.

Membru de onoare al Academiei Române, în ultima parte a vieții îl găsim consilier de Coroană.

A fost inițiatorul eternizării bătăliei de la Mărăști prin ansamblul „Câmpul istoric de la Mărăști” și a Mausoleului, exprimându-și dorința de a-și găsi odihna veșnică acolo, alături de „*cei pe care i-am trimis să moară pentru țară*”

Se stinge din viață pe data de 3 octombrie 1938, în vârstă de 79 de ani.

Prezentăm mărturii inedite privind funerariile mareșalului Alexandru Averescu.

TELEGRAMĂ

F.urgentă

Divizia a 6 a Infanterie

Prezentată la București C.Nr.2.96.St. cuv.257, data 4/10.ora 9,25

Transmisă de ora 22.40

În conformitate cu dispozițiunile Președenției Consiliului de Miniștri Nr.6237 prin care se înaintează programul funerariilor naționale ale defunctului Mareșal Averescu, se face cunoscut:

- vagonul mortuar sosește în gara Mărășești la ora 13.59 joi 6 Octombrie 1938.

Se va da onorul pe peron de către una companie cu Drapel și muzică.

Cortegiul se transportă la Mărăști cu automobilele procurate de către autoritățile civile. La Mărăști sunt trupe care au primit deja ordinul de a da cuvenitul onor.

Vor lua parte cât de mulți ofițeri care vor sta la dreapta companiei de onoare pe peronul Gărei Mărășești.

Ținuta trupei de ceremonie, iar a ofițerilor din front K.4.c. pentru cei afară din front D.4.c.

În Gara Mărășești se va face un scurt serviciu religios de către preoții ce urmează cortegiul, la care va lua parte și Preotul Garnizoanei Focșani și Tecuciu.

Se va însărcina de Dvs.un ofițer cu personalul necesar pentru a asigura înbarcarea în automobile, precum și la Mărăști aranjarea întregei asistențe.

La ceremonie Compania de Jandarmi, va asigura ordinea în Gara Mărășești, precum și la Mărăști.

Deasemenea luați măsuri de a se da onorurile tot cu una companie, Drapel și muzică în Gara Focșani.

În ziua înhumării ora 17, armata întrerupe orice activitate printr-un minut de reculegere.

Domnul Comandant al Diviziei 6-a va lua parte și la Mărăști la înhumare.

Din Ordin

Comandantul Garnizoanei București

General (ss) Petrescu

Nr.263/4.X.938

p.conformitate

Șeful Bir.Adjutanturei

Div. 6-a

Maior I. Buhăescu¹

La data de 4 octombrie 1938, prefectul județului Arbore, trimite o

¹ Arhivele Naționale Vrancea, fond Prefectura jud.Putna 1932-1939, dosar 129/1938, f.356

fonogramă pretorului plășei Mărășești și Vrancea:

FONOGRAMĂ:

Domnului Pretor al plășii Mărășești și Vrancea

În vederea înmormântării mult regretatului Mareșal Al.Averescu la Mărăști, în ziua de 6 Octombrie a.c. ora 16, vă rog să luați următoarele măsuri:

Orașele și satele pe unde va trece convoiul, să fie curățate.

Fiecare locuitor prin fața porții va stropi cu apă, să domolească praful.

Locuitorii bărbați și femei vor fi înșiruiți pe marginea drumului în orașe și sate, îmbrăcați pe cât posibil în costume naționale de sărbătoare.

Autoritățile în frunte cu preoții vor fi alături.

La toate autoritățile vor fi arborate steagul național îndoliat.

În timpul trecerii convoiului mortuar, clopotele vor trage neconținut.

Premilitarii și școlile îmbrăcați curat cu drapelele îndoliate vor fi asemenea înșiruiți pe marginea drumului.

Preoții din Cercul Pastoral Mărăști și Vidra vor fi cu feloane și epitrafire curate la Mărăști la ora 14.

La Mărăști se vor găsi înșiruiți pe marginea drumului din sate locuitorii bărbați și femei din comunele Mărăști, Câmpuri, Soveja, Vizantea și Găuri, îmbrăcați asemenea național.

Prefect

Colonel Arbore

Nr. 16136

1938 octombrie 4.”²

„Ținutul Dunărea de Jos Galați

Prefectura județului Putna

Servicul Administrativ

Domnului Primar al Orașului Focșani

Nr. 16168 - 1938 octombrie 5

Vă facem cunoscut că în ziua de 6 octombrie a.c. spre orele 13, va trece prin Gara Focșani trenul mortuar cu rămășițele pământești a defunctului Mareșal Averescu.

Vă rugăm să luați măsuri pentru pavoazarea Gării și arborarea drapelului îndoliat.

În această zi vor lua parte pe peronul Gării, toate autoritățile din oraș, școlile, straja Țării, precum și cetățenii orașului.

Școlile vor avea drapelele îndoliate.

² *Ibidem*, f.354

Deasemenea clopotele tuturor bisericilor din oraș vor suna în timpul trecerii trenului mortuar.

Prefect

Ss indescifrabil”³

Nota telefonică pe care o redăm în continuare reflectă încă o dată minuțiozitatea cu care au fost organizate funerariile eroului de la Mărăști:

„Notă telefonică

Luată de la D-l General Dabija

1. La înmormântarea Mareșalului Averescu se vor face funerarii naționale.

2. Înmormântarea se va face la Mausoleul Mărăști.

3. Trenul, vagonul mortuar va sosi în gara Mărășești, Joi 6 Octombrie a.c. ora 14 cu același tren vor veni Domnii Miniștri în frunte cu Sanctitatea Sa Dl Miron Cristea Patriarhul României.

4. Din Gara Mărășești se vor găsi mai multe mașini pentru transportarea asistenților la Mărăști. Mașini vor mai veni și de la București.

5. Drumurile, podurile, podețele, pe unde urmează să treacă carul mortuar să fie făcute accesibile (se va pune în vedere Domnului Inginer al Serviciului Județian de Drumuri)

6. Se va lua măsuri ca școlile și premilitarii dela comunele pe unde urmează să treacă cortegiul mortuar vor ieși înainte îmbrăcați în haine de sărbătoare și cu drapele cernite.

7. Deasemenea tot prin comunele pe unde urmează să treacă cortegiul se va arbora drapele cernite.

8. Se va interveni la Primăria Focșani ca să dea 100 drapele necesare pentru decorarea Mausoleului.

9. În scopul organizării funerariilor mâine 4 Octombrie a.c. după amiază va sosi la Prefectură Domnul Inginer Petrescu din partea Societății Mărăști.

10. Se vor lua măsuri pentru paza drumurilor pe unde urmează să treacă cortegiul.

Deasemenea se vor găsi 30 de jandarmi la Mărăști pentru menținerea ordinei”⁴.

Mareșalului erou Alexandru Averescu i-a fost îndeplinită înflăcărata dorință de a-și dormi somnul de veci lângă cei care s-au jertfit la Mărăști în puternica ofensivă a Armatei a 2-a române, pentru reîntregirea țării, pentru România Mare.

³ *Ibidem,*

⁴ *Ibidem,* f.350